

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu J. Violy Takáčovej a J. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu : **K., K.**, IČO: 34 109 048, zastúpeného JUDr. Z. Š., advokátkou v K., proti žalovanému: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného** číslo 422-1167-6020/2003 zo 17. septembra 2003, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/164/2005-92 z 15. januára 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/164/2005-92 z 15. januára 2008, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 422-1168-6020/2003 zo 17. septembra 2003, ktorým ako odvolací orgán zmenil platobný výmer Sociálnej poisťovne, pobočky Komárno č. 700-402-4222/2003-2/b z 29. mája 2003 v časti predpísaného penále za oneskorenú úhradu poistného

na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie, ktoré znížil zo sumy 351 428 Sk na sumu 350 848 Sk a v ostatnej časti platobný výmer potvrdil.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že v posudzovanej veci pobočka žalovaného vykonala v dňoch od 25. apríla 2003 do 7. mája 2003 u žalobcu kontrolu odvodu poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie za obdobie od 4. novembra 1994 do 31. marca 2003 a zistila v mesačných výkazoch žalobcu, že v spornom období odvádzal znížený odvod poistného podľa § 15 ods. 5 zák.č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 274/1994 Z.z.“) z dôvodu zamestnávania I. A. B., ktorého žalobca považoval za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím. Toto tvrdenie a uplatnenie zníženej sadzby poistného žalobca preukazoval rozhodnutím Posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia bývalého ONV v Komárne z 28. júla 1966, podľa ktorého bol Ing. A. B. uznaný za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou (ďalej len ZPS), rozhodnutím z 1. júna 1981 o jeho uznaní za občana s ťažkým telesným postihnutím (držiteľ preukazu ZŤP) podľa § 93 zák.č. 121/1975 Zb. s priznaním výhod II. stupňa a rozhodnutím Správy sociálneho zabezpečenia 1. októbra 1990 o priznaní čiastočného invalidného dôchodku podľa § 37 zák.č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Na základe zistení pobočka žalovaného predpísala žalobcovi ako zamestnávateľovi platobným výmerom z 29. mája 2003 poistné v sume 193 637 Sk podľa § 14 ods. 1,2 písm. a/, d/, § 22 ods. 3 zák.č. 274/1994 Z.z. Podľa krajského súdu rozhodujúce bolo, že žalobca v spornom období zamestnával štyroch zamestnancov v pracovnom pomere a jeden z nich, Ing. A. B., bol poberateľom ČID. Zdôraznil, že žalobca si mohol uplatniť zníženú sadzbu poistného na nemocenskom poistení (1,1%) a dôchodkovom zabezpečení (5,3%), len ak by zamestnával viac ako štvrtinu občanov so ZPS zo všetkých zamestnancov alebo ak by zamestnával občana so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím (§ 15 ods. 5 písm. a/ zák.č. 274/1994 Z.z.). Keďže žalobca nezamestnával aspoň dvoch zamestnancov so ZPS k pomeru celkového počtu zamestnancov v pracovnom pomere a ani občana so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím, nespĺňal zákonnú podmienku na znížený odvod poistného. Rozhodnutie žalovaného, ktorým čiastočne zmenil rozhodnutie pobočky o predpísaní penále podľa § 27 ods. 1 zák.č. 274/1994 Z.z. za obdobie od januára 1997 do januára 2001, nie je preto podľa krajského súdu v rozpore so zákonom. Žalobu preto krajský súd zamietol a neúspešnému žalobcovi podľa § 250k ods. 1 OSP náhradu trov konania nepriznal.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu žiadal napadnuté rozhodnutie ako aj platobný výmer č. 700-402-4222/2003-2b z 29. mája 2003 zrušiť. Krajský súd podľa jeho názoru nesprávne posúdil skutkový stav a preto vo veci rozhodol nesprávne. Pochybenie súdu spočíva okrem iného v tom, že najprv rozhodol o penále a až potom rozhodoval o istine. Trvá na tom, že súd nesprávne posudzoval dôležité dokumenty týkajúce sa zamestnanca Ing. A. B., ktorý bol v roku 1990 ťažko zdravotne postihnutým občanom podľa ustanovení zák.č. 100/1988 Zb., lebo má ťažkú chybu nosného a pohybového ústrojenstva, pre ktorú je odkázaný na individuálnu dopravu a splňuje podmienky zdravotného postihnutia podľa prílohy č. 4 vyhl.č. 151/1988 Zb. s tým, že ďalšia kontrola nebola potrebná, lebo jeho stav bol nemenný a nemeniteľný. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 133 zák.č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti, v zmysle ktorého „občan uznaný za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažkým zdravotným postihnutím pred októbrom 1995 sa považuje za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím podľa tohto zákona až do rozhodnutia príslušného orgánu sociálneho zabezpečenia. Zamestnancovi žalobcu podľa prevádzkového pokynu Sociálnej poisťovne č. 6 nebolo vydané ani negatívne rozhodnutie, či je naďalej podľa § 133 ods. 3 zák.č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím až do rozhodnutia, po prerokovaní v posudkovej komisii sociálneho zabezpečenia pobočky Sociálnej poisťovne. (Toto sa stalo až po vykonaní kontroly). Z uvedených dôvodov trvá na tom, že zamestnanec Ing. A. B. spĺňa zákonné znaky občana so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím aj v zmysle § 31 ods. 2 zák.č. 387/1996 Z.z.

Žalovaný správny orgán v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie preskúmaného rozhodnutia. Táto skutočnosť bola potvrdená aj v stanovisku odboru zdravotníckych činností Sociálnej poisťovne, ústredie z 8. augusta 2003, z ktorého vyplýva, že zamestnanec žalobcu Ing. A. B. je občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou podľa § 31 zák.č. 387/1996 Z.z.. Keďže zamestnávateľ nesplnil podmienky ustanovené v § 15 ods. 5 zák.č. 274/1994 Z.z., odvod poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie znížil neoprávnene. Zároveň uviedol, že prevádzkový pokyn Sociálnej poisťovne č. 8/1996 bol ako vnútorný predpis určený zamestnancom Sociálnej poisťovne, a bol zrušený 21. apríla 1997. Preto odvolávanie sa na prevádzkový pokyn žalovaného, ktorý de facto bol v čase vydania

preskúmaného rozhodnutia zrušený, považuje za právne bezvýznamné. Rozhodnutie krajského súdu žiadal ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle ust. § 246c v spojení s §§ 211 a nasl. a dospel k názoru, že odvolanie nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Krajský súd na základe žaloby postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP preskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného a jeho pobočky, ktorými bolo žalobcovi ako zamestnávateľovi predpísané na úhradu penále vo výške 350 848 Sk v zmysle § 27 ods. 1 zák.č. 274/1994 Z.z.

Podľa § 27 ods. 1 zák.č. 274/1994 Z.z. v znení zák.č. 281/2002 Z.z. a č. 291/2002 Z.z. osobám uvedeným v § 19 ods. 1 až 3, ktoré neodviedli poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo v správnej výške, pobočka predpíše penále vo výške 0,2% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie do dňa poukázania dlžnej sumy na účet pobočky banky alebo v hotovosti v príslušnej pobočke banky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Z uvedeného ustanovenia zákona o Sociálnej poisťovni vyplýva, že ak zamestnávateľ neodviedol poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie v správnej výške, pobočka žalovaného mu predpíše penále vo výške 0,2% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného. V prejednáwanej veci bolo preukázané, že žalobca ako zamestnávateľ svoju zákonom stanovenú povinnosť platiť poistné včas a v správnej výške nedodrжал, keď na poistnom na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie v období od januára 1997 do januára 2001 dlhuje 193 637 Sk.

Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením a názorom žalobcu, že jeho zamestnanca Ing. A. B., ktorý je od 12. októbra 1994 konateľom žalobcu, je potrebné od roku 1990

považovať za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou a ťažším zdravotným postihnutím až do rozhodnutia príslušného orgánu sociálneho zabezpečenia. Zo zápisnice o konaní Posudkového orgánu sociálneho zabezpečenia Okresnej správy sociálneho zabezpečenia v Komárne z 29. novembra 1990 je zrejmé, že Ing. B. bol uznaný za čiastočne invalidného podľa § 37 ods. 3 zák.č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a súčasne bolo vyslovené, že je občanom ťažko zdravotne postihnutým podľa § 86 ods. 1 zák.č. 100/1988 Zb. a § 43 ods. 3 vyhl.č. 151/1988 Zb., lebo má ťažkú chybu nosného a pohybového ústrojenstva, pre ktorú je odkázaný na individuálnu dopravu a splňuje podmienky zdravotného postihnutia podľa prílohy č. 4 vyhl.č. 151/1988 Zb.

Ani táto skutočnosť nepreukazuje, že Ing. B. bol občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím, lebo pre uznanie čiastočnej invalidity ho bolo potrebné považovať za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou podľa § 80 cit. zákona, nie však za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím podľa § 81 cit. zákona. Pokiaľ bol Ing. B. posúdený podľa § 86 ods. 1 zák.č. 100/1988 Zb., išlo o posúdenie jeho zdravotného stavu z hľadiska starostlivosti o ťažko zdravotne postihnutých občanov (§ 86 až 89 cit. zákona), nie však z hľadiska starostlivosti o občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou (§ 70 až 85 cit. zákona). Vzhľadom na to, že Ing. B. nebol uznaný za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím pred 1. októbrom 1995, nemožno ho ani s poukazom na ust. § 133 ods. 3 zák.č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti považovať za občana so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím podľa tohto zákona až do rozhodnutia príslušného orgánu sociálneho zabezpečenia, ako sa toho domáha žalobca v odvolaní.

Pokiaľ teda žalobca namietal, že zamestnáva Ing. B., ktorý je občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím podľa § 31 ods. 2 zák.č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti, túto námietku žalobcu nepovažoval odvolací súd za dôvodnú.

Odvolací súd tak nezistil dôvod, pre ktorý by bolo možné spochybníť správnosť napadnutého rozsudku, preto ho podľa § 219 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo žalobca nemal úspech a žalovaný právo na ich náhradu nemá (§ 224 ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. decembra 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová